

REDAȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se pri-
mesc. — Manuscrisuri nu se
retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena la N. Dukas Nachf.,
Nux. Augenthaler & Emeric Le-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsebet-körut).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o colonă
10 bani pentru o publicare.
Publicări mai dese după tarifi-
că și învoială. — RECLAME pe
pagina 8-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 3 franco.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei
luni 6 corone. — Un exemplar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 23.

Brașov, Luni-Marți 30 Ianuarie (12 Februarie).

1901.

Din cauza sfințel sârbători de mâne, Marți,
Sf. Grigorie, Vasile și Ioan, diarul nu va apăre
până Miercuri seara.

Jubileul Reuniunii femeilor române.

Mâne își serbeză în orașul nos-
tru Reuniunea femeilor române ani-
versarea sa semicentenară. O ser-
bare însemnată acesta în viața nos-
tră socială și culturală-națională, și
încă nu numai pentru Brașov, de
unde a răsărit această Reuniune, ci
pentru totă românimea din monar-
chia noastră.

Noi Români, cari de multe
veacuri n'avurăm norocul să ne nu-
mărem între poporele favorizate de
sôrte din această monarchie, nu ne
bucurăm nici așî de vre-un prisos
de Reuniuni, dăr în anul 1850 nu
aveam nici una, și deci Reuniunea
femeilor române întemeiată atunci,
nu numai că a fost cea dintâi Reu-
niune de femei române, ci cea din-
tâi Reuniune românească fundată
pe temeiul așeqmântului dreptului
de reuniune.

Și acest drept, deși Transilvania
se afla în stare de asediu, exista în
urma așa numitei constituții impe-
riale din Martie 1849, care o deduse
noul împărat și care nu fusese încă
abrogată. Firesce, că în împrejurări
cum erau cele de-atunci, această con-
stituția era așa dîcend pusă pe vâr-
ful sabiei. Ea nici n'a devenit faptă
și curând a și fost delăturată, fă-
când loc sistemului curat absolutist.

În timpul până când nu se în-
tâmplase acesta, care timp coincidea
cu încetarea turburărilor și cu spe-
rantele ce începuseră a-se nasce în
sinul Românilor, că jertele lor aduse
pentru apărarea tronului și libertatea
lor națională nu vor rămâne nerês-
plătite, femeile române din Brașov
luară grabnic inițiativa de-a înființa
Reuniunea, despre care vorbim. Și
nici că se putea alege un scop mai
potrivit filantropic al ei, decât a fost
acela de-a veni în ajutorul orfanilor
celor ce au căzut în revoluția lup-
tând cu credință pentru tron și li-
bertatea națiunii lor.

Împrejurarea, că acest scop a
fost pus în primul plan la înființarea
Reuniunii, a contribuit mult, ca cu
totă rigorea sistemului de guvernare
de atunci, care era mare adversar
al oricărui avânt național, să fiă ad-
misă și întărită această Reuniune.

Bărbatul, care i-a dat ființă prin
stăruințele sale, prin modul cum a
scit să câștige pe damele române
brașovene pentru acesta frumoasă și
salutară întreprindere, avea o mare
aspirațiune, urmărea o înaltă țintă
de-a uni și a stringe legăturile pe
cale socială între toți Români din
monarchie și de-a da ast fel impul-
sul la înființarea de Reuniuni româ-
nesci în toate părțile. Ținta acesta o
vedem așî realizată, deși nu cu ace-
iași iuțelă și în aceeași estensiune,
cum ea a fost cugetată dela în-
ceput.

În acesta țintă și în realizarea
ei, fiă și numai în parte mică, se

concentreză totă importanța ce o
are Reuniunea femeilor române pen-
tru toți Români din monarchie.

Neprețuit este efectul binefăcăr-
tor, ce l'a avut Reuniunea femeilor
române pentru Români în privința
socială.

Era în adevăr un spectacol fru-
mos și încuragiator cel oferea no-
bila emulare între toate centrele ro-
mânesce din Transilvania, Bănat, Țera
ungurească, ba și din Bucovina în a
veni în ajutor Reuniunii din Brașov
și urmând esemplului ei de a se uni
pretutindeni pe cale socială pentru
a îmbrățișa ideea maritimă creș-
tină și națională a binefacerii
între frați.

A fost un noroc pentru jurstă-
rile noastre de-atunci impulsul, ce l'a
dat Reuniunea femeilor române tu-
tutor conaționalilor de pe întinsul
hotar al acestor țării de a-se apro-
pia și de-a stringe legăturile sociale
spre binele obștesc al poporului.

Decă această Reuniune înființată
la 1850 și sprijinită de florea româ-
nimei din toate părțile, n'ar fi putut
dovedi în această jumătate de veac
trecută alt rezultat, decât cel atins
de pe terenul social, era de ajuns
spre a lăuda și binecuvânta momen-
tul în care s'a zămislit.

A avut și are însă Reuniunea
acesta încă și alte merite destul de
însemnate, cari dau jubileului ei un
lustru și mai mare. Ea a lucrat în
genere în anumite restimpuri chiar
c'un estra-ordinar zel pe terenul edu-
cațiunii fetițelor române și a instru-
țiunii lor scolare prin subvenționa-
rea școlilor de fete în Brașov și
în diferite centre ale Transilvaniei
și mai în urmă prin înființarea unui
propriu Internat-orfelinat al său aici
în Brașov.

Mulți ani Reuniunea femeilor
române a fost singura, care exercita
influența asupra binefăcătoare între
Români din monarchie. Mai târziu
însă se înființară în multe orașe și
orașele Reuniuni de femei române
câlcând toate în urmele Reuniunei-
mame.

Etă în puține cuvinte ce va să
însemneze pentru noi Români ser-
barea aniversară de mâne.

În împrejurările atât de grele
și vitrege, în care am ajuns după
atâtea desamăgiri și schimbări, ce
s'au produs în viața noastră națională
în intervalul, care ne desparte de
înființarea Reuniunii, trebuie să ne
bucurăm ori de câte ori ni-se dă
ocasiune a constata imboldul pu-
ternic de progres, de care era cu-
prins Românul încă de pe atunci,
când abia își scuturase lanțurile solă
viei seculare.

Cu atât mai mult va trebui ca
așî, după-ce cu toate adversitățile tim-
purilor, totuși ne vedem într'o stare
culturală înaintată, să fim conduși de
speranța, că imboldul acela energic
de progres va cresce cu indoită pu-
tere, contribuind la ușurarea sortii
noștre în present și la asigurarea
unui viitor mai bun.

Salutăm cu căldură pe femeile
române în această și mare pentru ele

și dorim, ca Reuniunea, înființată de
premergătoarele lor înainte cu 50 de
ani, să progreseze din ce în ce mai
mult, să înflorească și în ródole ei
binefăcătoare să crească cu imbelșu-
gare!

Din Austria.

„Reichsrath“-ul își are în fine preșe-
dinte și vice-președinți. După-ce Dr. Fuchs a
declarat, că nu primesce funcțiunea de pre-
ședinte, Polonii au decis să candideze pe
contele Mauriciu Vetter von der Lilie ca pre-
sident, ér ca prim vice-președinte pe Prade
și ca al doilea vice-președinte pe Zacek.
Stanga germană a declarat, că n'are nimio
contra, tot așa au decis și cele mai multe
partide ale dreptei.

În ședința de Vineri d. a. s'a și făcut
alegera, Vetter von der Lilie intrând 344
voturi, Prade 236, Zacek 209. Cei aleși au
mulțumit în scurte cuvinte pentru încrede-
rea pusă în ei.

Contele Vetter von der Lilie aparține
celei mai mici partide din parlament, adică
partidei din centru a marilor proprietari
din Moravia, care constă numai din 3 mem-
brii. El este fiul locșitorului din Moravia
și e membru al camerei seniorilor.

Ministru-președinte Koerber a raportat
monarhului despre alegerea acesta. Mo-
narhul a însărcinat pe Koerber să exprime
lui Fuchs recunoștința sa pentru jertfa, ce
a adus-o, renunțând la candidatură.

„Narodni Listy“, organul Cehilor ti-
neri, amenință cu reluarea obstrucțiunii din
partea Cehilor în ședința de Marți, decă
contele Vetter nu va permite cetirea inter-
pelațiilor cehice.

După „Deutsche național Correspondenz“,
deputatul Schönerer va interpela pe preșe-
dintele consiliului în viitorea ședință a Ca-
merei deputaților, despre oprirea de-a es-
porta arme din Austro-Ungaria în Anglia
și în coloniile englese. El va întreba, decă
nu trebuie, ca ministrul afacerilor străine să
exprime lui Krüger simpatiile populației
nei din Austro-Ungaria.

Situația în România.

Sub titlul „Dina, de mâne“ cetim
în „Conservatorul“ de Duminecă o
espunere a situațiunii în ce privesc
pe conservatori, pe care aflăm de in-
teres a-o reproduce, deși conține un
ôre-care spirit de animositățe față
cu partidul advers:

Nu scim, ce ne pregătesce ziua de
mâne. Nu soim, decă Suveranul, chemat să
spue cuvântul cel din urmă, va cere parti-
dului conservator să mērgă cu jertfa mai
departe și să desemneze un alt gu-
vern mai în acord cu vederile majorității
parlamentare.

Nu scim, decă va fi sôrtea partidului
conservator să ducă tot el povara biruri-
lor și să restabilească creditul, așa de greu
sdruncinat, al statului nostru.

Dăr mărturisim cu cugetul curat, că
am saluta retragerea conservatorilor dela pu-
tere astăzi cu aceeași bucurie, cu care am sa-
lutat odinioară resturnarea guvernului d-lui D.
Sturdza.

Este la noi o revoltă sufletescă lesne
de înțeles. Ori-cât de departe suntem obici-
niți să mergem cu sacrificiile, ne-am să-

turat de rolul pe care'l jucăm așa voioși,
ducând responsabilitatea casurilor dificile,
jertfind popularitatea noastră, spre a pre-
găti liberalilor țile senine, țile de odihnă
și de risipă.

Ceea-ce se întâmplă astăzi cu con-
servatorii chemați să pună biruri, pe când
liberalii ne desemneză din această cauză
urei poporului, cu toate-că muncim spre a
repara urgia lor, nu este decât reeditarea
unor fapte deja petrecute în anele isto-
rice ale țerei noastre.

Au mai fost multe împrejurări, când
noi votam monopoluri, imposite, și liberalii
rescolau lumea, pentru ca a doua și să
profite ei de munca noastră.

Să ne amintim numai, ce au făcut li-
beralii la înființarea legii monopolului tu-
tunurilor. Recitiți „Românul“ din acele
timpuri și veți vedé cătă asemănare de
limbagii și purtare între cele petrecute
atunci și cele ce se petrec astăzi.

Cugetați la furia cu care liberalii au
combătut organizarea noastră militară, pro-
povăduind instituțiunea caraghioasă a gar-
dei naționale, pe care au fost nevoiți, tot
ei, să o desființeze mai în urmă.

Èr acum în epoca acesta mai apro-
piată de noi, amintiți-vă despre plebea as-
muțită de liberali în contra legii maximu-
lui, pe care guvernul conservator o da co-
munelor spre a le scóte din starea lor
financiară atât de precară, și de care legi
apoi s'au folosit așa de bine adversarii noș-
tri.

Și când ast-fel stau lucrurile, e fi-
răscă revolta noastră sufletescă, e firăscă
dorința noastră, ce exprimăm, să nu mai
scóte liberalii castanele din foc cu mâna
noastră.

Am dori să mai fim și noi măcar
spectatori indiferenți, căci prea mult timp
am fost factori responsabili.

Ètă acum, în ce mod se exprimă
„Voința Națională“, organul partidului
liberal național, într'un articol inti-
tulat: „Crisa“, privitor la demisiunea
cabinetului Carp imediat după-ce s'a
aflat despre ea.

După-ce reproduce declarația fă-
cută de d-l Carp în Cameră, numi-
tul diar scrie:

D. Carp a vorbit, fără ca majoritatea
să fi dat cel mai mic semn de aprobare, a
vorbit într'o atmosferă glacială, în fața
unei Camere, a cărei ostilitate era vedită;
èr după-ce și-a terminat scurta sa cuvân-
tare, s'a așeqat êrăși, emoționat, pe banca
ministerială, în mijlocul unei tăceri mor-
mëntale, a unei indiferențe generale.

Erau mai impresionati adversarii săi
politici firesci de trista și penibilă situația
în care îl vedeau, în care se prăbușea după
un atât de scurt timp de guvernare, de
cât preinșii amicii cu cari mai și fu-
sionase.

Ce deosebire, în adevăr, abia la că-
te-va luni de interval! O întregă grupare
politică, sforțări de aprôpe un sfert de veac
dispar, apun pentru tot-déuna din viața
noastră politică...

În fața d-lui P. P. Carp însă, care
dispare politicesc, fruntașii conservatori,
maltratați timp de 25 de ani, deunțați
țării neconțenit ca incapabili și nesocotiți,
èr acum șese luni umiliți din nou și forțați
să cedeze pasul „ramurei cadete“, nu-și mai
puteau stăpâni mulțumirea, erau de-o ve-
selie exuberantă...

„În tot timpul acesta, asistând la cele
ce se desfășurau înaintea noastră, țineam
ochii așintiti asupra bustului de marmură
al lui Lascăr Catargiu, ce părea, că înain-
tăză triumfător în incinta Camerei — ne
aminteam „înmormântarea de clasa I“ fă-
găduită odată, dăr mai pe urmă amănată,
și ne dîceam, că totuși, decă bătrânul dela
Golășei s'ar mai fi găsit în viață, s'ar fi
arătat mai puțin crud cu d. Carp...

Pactul vamal între Germania și Austro-Ungaria.

Intr'un articol ce l'a publicat cunoscutul economist maghiar Alexandru de *Mattekovits* în „*N. Fr. Presse*“ asupra celei mai noue întorsături în politica comercială a Germaniei, respective a pozițiunii contelui Bülow față de tariful vamal al cerealelor, se dice referitor la atitudinea, ce trebuie s'o observe Austro-Ungaria:

„Austro-Ungaria, în urma situațiunii sale economice, e estra-ordinar de dependentă de politica comercială a Germaniei. O politică comercială germană dușmănoasă, ar împinge Austro-Ungaria mai până la autonomia vamală. Autonomia vamală e pentru economia Austro-Ungariei o mare greutate pe inimă; situațiunea Austro-Ungariei reclamă insistent pactul vamal.

„Drept aceea Austro-Ungaria trebuie să se nisuscă cu toate mijlocele sale într'acolo, ca nici Germania să nu abandoneze politica convențională vamală. În primul rând diplomația noastră ar trebui să fie cu ochii în patru și să urmărească cu atențiune toate nemiștele, cari ar putea determina politica comercială a guvernului german. Ar trebui să i-se clarifice imperiului vecin, în ce situațiune penibilă ar ajunge nu numai Austro-Ungaria, ci și Germania în cazul, când pactul vamal ar fi imposibil. În genere ar trebui convins guvernul german, că noi din parte-ne dorim o politică convențională și tocmai pentru aceea printr'o atitudine prejudiciată a guvernului german, s'ar pute zădărnici tocmai când ar fi la adevărat.”

S'au împăcat.

Indată după cazul sângeros dela Tergu Mureșului, kossuthiștii înscenară în dietă sgomot și tărăboiu atât de „teribil“, încât se părea că se prăpădesce lumea și țera. Chiar Francisc Kossuth dicea, că desbateri liniștite nu vor fi în dietă, până când guvernul nu va da satisfacțiune „națiunii“ ofensate. S'au împăcat unii pe alții cu vorbe aspre și s'au probowitz, cum s'ar dice, în toate chipurile.

După două zile însă, ce schimbare! Opoziția — cum o constată înseși foile ungurești, — a desarmat, a făcut ce a făcut Szell și a îmblândit pe „tigrii“ kossuthiști cu vorbe dulci și cu puțin foc de artificii. „Minunea“ acesta s'a întâmplat în ședința de alaltăeri a dietei. Eță cum s'a făcut pacea:

Înainte de începerea ședinței Coloman Szell și Francisc Kossuth au avut o înțelegere asupra păcii. Coloman Szell a promis, că se va pronunța și asupra părții politice a casului din Tergu-Mureșului, după-ce în ședința de Vineri a dat asigurări că a luat toate măsurile necesare pentru eruarea și stabilirea celor vinovați. Declarațiunile aceste însă trebuia să i-le ceară cine-va. S'a convenit așa-dér, ca unul din partida kossuthista să-l interpeleze. Dis și făcut.

S'a deschis ședința. Înainte de a se trece la ordinea zilei (desbateră budgetului de agricultură) kossuthistul Papp Elek a interpellat pe ministru-președinte Szell: 1) Adevărat este, că s'au trimis bani lui Miko? 2) Are ministru intențiã de a cerceta cine a trimis banii? 3) Adevărat este, că la umplerea postului de căpitan orașenesc și de primar, s'a făcut între el și fișpanul Miko o înțelegere prealabilă? 4) Adevărat este, că a îndrumat pe Miko să sprijinască cu toate mijlocele pe candidatul guvernamental?

Coloman Szell, prefăcându-se că întrebările acestea sunt ceva nou pentru el, simulă o mare surprindere, se ridică să răspundă și dice: Ursc tot ce e presiune, ocorupțiune idealul meu sunt alegerile curate. Declară, că n'are casă pentru alegeri și nu se amestecă în lucruri de acestea; toate partidele suportă speșele lor legitime și le adună cum pot. Nu soie să se fi trimis bani la Tergu-Mureșului și nu s'a amestecat în afacerea alegerii primarului de acolo. Nu i-a dat lui Miko nici un fel de îndrumare

în interesul victoriei candidatului guvernamental. Nu recunoșce candidat oficios, etc.

Acum se ridică radios Francisc Kossuth și tremurând de ferioare — cum se exprimă fôia lui Banffy — declară în numele partidei sale, că vor aștepta liniștiți sfârșitul anchetei din Tergu-Mureșului, însă în fie-care săptămână vor interpela guvernul asupra mersului instrucțiunii. Apoi delară, că partida lui trece la ordinea zilei peste incidentul (mai înainte era masacrul, omor.) de Miercurea trecută.

Acest *Rückwärtsconcentrirung* caraghios al kossuthiștilor a avut drept urmare, că toate interpelețiunile de urgențiã au fost retrase și camera a trecut la desbateră asupra budgetului de agricultură.

Acum lumea nepreocupată se întreabă, prin ce a sciut Szell să îmblândescă așa de grabă și cu atâta succes pe „furioșii“ de ieri alaltăeri, și să-i facă a-se tiri dinaintea lui: prin pact, prin formule, ori prin alte — storițele dulci?

Mai notăm, că era să se întemple chiar un duel între ministru de justițiã Ploss și deputatul Endrey pentru nisce cărăituri, ce le-au avut în decursul discuțiunilor de Vineri, tot asupra „masacrului“ din M.-Oșorhei. Dér au intervenit „prietinii“ și duelul a rămas baltă. Se puteau să se mai dueleze — după-ce odată s'au împăcat?

Boris Sarafoff urmărit de justițiã? „*Epoca*“ primesce din Sofia următoarea telegramă:

Generalul Petroff, primul ministru al Bulgariei, a chemat pe Boris Sarafoff în cabinetul său.

După-ce i-a făcut o admonestațiune severă, arătând urmările triste, ce le pot avea isprăvile lui, i-a cerut să demisioneze din președințiã comitetului revoluționar macedonean și l'a anunțat, că va fi urmărit de justițiã. Adevărat se fă?

Progres și progres.

III.

Industria noastră de casă.

Este incontestabil, că un debușeu însemnat al produselor brute ale turmelor și cireșilor lor, Marginenimea îl avea în industria de casă, care chiar în satele și regiunile ei era foarte dezvoltată și ajunsese la un mare grad de perfecțiune.

Industria noastră de casă nu este numai foarte estinsă și foarte veche, ci și foarte variată. Ea este manifestațiunea cea mai frumoză a geniului poporului nostru.

Ca să ne dăm seama despre importanța și trecutul ei, trebuie să trecem înapoi peste timpurile apăsate și racoșesci de decadință generală a Românilor din Transilvania și Ungaria, înapoi la vremea Universităților, Chineziatelor, Voivoșilor și Comișilor români.

De sigur, că nu partea cea slabă a industriei noastre de casă a fost, care a făcut pe Unguri, Secui și Sași să o adopte și imiteze și ei, în locul portului lor scitic și flando-olandez, și să o porțe și utilizeze și ei până în zilele noastre. În multe sate mixte portul săsesc foarte puțin se deosebesce de cel românesc, și apoi între portul diferitelor sate săsesc și al celor românesc nu este aproape nici o deosebire. Ba chiar și diferența portului oșpeților celor mai noi a Landlerilor și cel săsesc, este minimă, care după definițiã dată de un *Landler* consistă unic în aceea, că Sașii purtau cămașa afară și landlerii o au băgată în ciococ. Pe Sas de multe-ori îl deosebesc de Român numai după legătura dela gât, pe care Sașii o porță, însă Românii nu.

Nu mai puțin și portul unguresc și săcesc. Ungurii deveniți calvinii prin seculul al XVI și XVII din Români ortodoxi, ei au păstrat până azi limba, datinile și portul românesc. Secuii consumă până azi produsele industriei de casă românesc, și produsele industriei săcesc sunt în mare parte broderii, modele și imitațiunii românesc.

Pe la sfârșitul seculului al XVII, când industria de seceri, cose și cuțite din Cisnă-

diă, era în decadință deplină, Sașii din Cisnădiă (Heltan) au îmbrățișat, au trecut cu toții la industria pănurilor, îmbrățișând și imitând industria de casă românescă a straielor și vigurilor, care au dăruit la densiți în satul întrez până în zilele noastre.

La ce intensitate ajunse industria de casă românescă la începutul seculului al XIX, ne dă o bună dovadă Lucas Marienburg în Istoria și Geografia țerei Ardélului din 1813, despre industriile curente în orașul Brașov, primul oraș manufactuar al Transilvaniei.

După el Românii din Scheit (suburbia Brașovului) numai în industria de casă produc anual de cătră femei și copii minori: săriți și strai în valoare de 345,600 fl. v. v., și nodre și găitane în valoare de 124,880 fl. v. v.; apoi tăbăcarii din Turcheș piei argășite de 125,000 fl. v. v., deci la 3 industrii românesci fără bresle în total 595,400 fl. v. v. față de 1,321,153 fl. v. v. producțiunea anuală a celor 43 țehuri săsesci din Brașov, cari toate erau organizate în bresle și provădate cu privilegiu domnesc și împărătesc, și Sașii considerați ca singurul „popor de cultură“.

Răposatul I. Hintz, primul secretar al Camerei de Comerț și Industriă din Brașov, un profund cunosător și admirator al industriei de casă românesci, dice în primul raport al Camerei:

„Grandioșe și originale sunt industriile de casă, pe cari le practică Românii noștri din timpuri inmemoriabile cu o putere neștirbită până în zilele noastre. Ele sunt mai mult o ocupațiune de femei și copii minori, decât de bărbați. Pe nisce aparate primitive, ei produc pănuri și strai cu pērul lung și scurt, pănuri bătute în pine pe ambele părți, ori pe o singură parte, pe cari apoi le porță ei înșiși, dér și țeranii sași și secui deopotrivă. În industria românescă de casă avem de-a face cu tot felul de pânzeturii și broderii necesare îmbrăcăminte și portului națiunii lor, care numără milioane de suflete. Deși sunt numai articule țărănesci, ce ei produc, dér totuși este o industriă și aceea, și încă destul de importantă, până-ce poporul român rămâne fidel portului său strămoșesc, cu excepțiunea celor câte-va familii, ce au adoptat îmbrăcăminte de modă“.

Despre valoarea ei în comparațiã cu alte industrii autorul citat dice:

„Fabricațiunea de loden și viguri dela Brașov și Sibiu își trage originea ei din industria de casă românescă. Ea s'a menținut până în zilele noastre mai mult prin restrângerea ei la bresle și prin privilegiile și scutiurile lor, decât prin o tehnică mai dezvoltată. Dela construirea căilor ferate încôce însă, și cu deschiderea concurenței străinătății, ea a fost spulberată cu totul, pe când industria de casă se menține și face progrese simțitoare.“

„Un concurent mai mare pentru flanelarii și postovarii noștri dela orașe s'a ivit în industria de casă românescă dela Rășnov și cu deosebire din Săcele, în apropierea noastră nemijlocită. Pe lângă confecționarea de postavuri, mai cu seama în Săcele s'au dezvoltat meseriile accesorie de croitori și gătenarii români, cari confecționează din dimie albă ciococ, frigiuri și zechi pentru țeranul român din Transilvania, dér și pentru cel Sas și Secuii, ca și pentru cel din România, pe cari le vënd apoi pe la bălciori (țerguri). De asemenea ei mai fac din pănură bună dela natură mantale cu găitane și spențere, pe cari le defac cu bun profit între Români“.

Industria de casă din mănăstiri la noi nu se mai practică de seculi, de când cu desființarea mănăstirilor de maice și călugări sub împăratul Iosif al doilea. Acesta instituțiune era superioară în fineță și trăinicie industriei propriu dice de casă, — dór călugării și călugărițele noastre ortodoxe nu puteau să se ducă la alte nēmuri să le îmbrace, nici să se ducă în țeri străine. Deosebirea între una și alta este patenta în Moldova ca și în Muntenia. Camilafcele și muhaerurile fine la noi nu mai sunt în us de seculi, chiar nici cunoscute

Despre valoarea actuală a industriei de casă și ce comori zac ascunse voiți cita numai două casuri: Autorul acestor rânduri a

găsit în pasul dela Giuvala la 300—400 m. distanță dela granița — acolo unde ierna ține câte 7—8 luni de zile — la o femeie 9 (nouă) mărame de borangic în ibrișin cari valora un fie-care câte un pol (napoleon) și cari după desemnurile și broderiile lor ar fi făcut onore ori-cărui salon din ori-ce palat regal, ori imperial. Și femeia, care le făcuse însăși, își spunea, că a măritat încă două fete, și a dat la fie-care câte 5 atari mărame de zestre. Eță deci 250—300 fl. în posesiunea unei singure familii. De sigur un capital cu totul neproductiv, și unde? acolo, unde ai crede, că Românul zace totă ziua pe piei de lup și de urs netăbăcite, și acolo să găsească adevărate lucrări artistice!!

Voiți cita apoi esopițiã d-lui inspector scolar Th. Speranță, espusă la Atheneu în Bucuresci, care, desi limitată numai la două județe, a dat la ivelă adevărate opere de artă, între cari mătase în mătase, mătase cu lână țigaie, mătase cu fir de aur și argint, cari pe lângă puțină stăruință și modificare foarte ușor s'ar pute întrebuința de vestminte preoțesci și bisericesci, ca să nu mai fim tributari străinilor nici în aceste. Și aceste cu deosebire din jud. Covurlui, ai cărui țeranii nu mai au aproape de loc portul românesc, ei pe cel rusesc. Țesăturile și broderiile dela razeșii din Cudalbi le pôte vedé ori și cine. Am regretat, că țesăturile și mostrele espuse dela o mănăstire de maici, al cărei nume nu-ai vine momentan în minte, nu sunt accesibile fie-cărei școle de fete dincolo și dincôce de munți, căci atunci de sigur mai puțină pânză de America și cartone ar consuma țărăncele și conicițele românce!!

(Va urma.)

Din România.

Camera și Senatul și-au amânat Sămbătă ședințele până la formarea noului cabinet. D-l Carp a anunțat ambelor corpuri legiuitoare demisiunea cabinetului și că M. S. Regele va avisa. Un consiliu de miniștri s'a ținut Sămbătă dimineața la ministerul de interne.

D-l G. Gr. Cantacuzino, președintele Camerei și șef al partidului conservator, a fost primit de M. S. Regele Vineri s'era la orele 6, și consultat asupra situațiunii.

La orele 7 Suveranul a consultat asupra situațiunii pe d-l Constantin Boerescu, președintele Senatului.

D-l C. Olănescu, fostul ministru de interne, a dat o circulară telegrafică perfecțiilor și autorităților administrative, mulțumindu-le pentru concursul, ce i'au dat cât a condus departamentul internelor.

*

Ministru de război a făcut la o casă din Berlin o comandă de biciclete pentru armată. Bicicletele comandate vor fi prezentate ministerului de război până la 15 Martie. Plata lor se va face din fondul genului.

*

Starea sēmănturilor de toamnă este foarte bună. Zăpada a început a se topi încet cu încetul.

Din străinătate.

Guvernul bulgar și comitetele macedonene. „*Neue Freie Presse*“ publică două interviuri, ce le-a avut corespondentul său din Sofia cu ministru-președinte bulgar Petroff și cu Nacevici, fost ministru în guvernul trecut. Petroff și a demascat de astă-dată intențiunile de a nu disolva comitetul macedonean. Petroff a declarat corespondentului, că guvernul român a cerut dela guvernul bulgar realizarea unor pretenșiuni, cari nu se pot satisface. „Comitetele macedonene“, dice el, „sunt asociațiuni cu statute, în cari nu se prevede alt-ceva, decât datoria de a contribui la ridicarea intelectuală a Bulgarilor din Macedonia. Asasinate politice se întemplă pretutindeni și ele provin dela nisce casuri isolate, din partea unor indiviți însuflețiți de un zel fanatic. Nu putem face nimic comitetelor macedonene, cât timp lucră în marginile legii.“

Pe câtă vreme Bulgarii vor lucra în scopul lor național, nu li-se pôte face nimic". Petroff mai adause, că dacă ar fi fost război cu România vara trecută, tot poporul bulgar s'ar fi răsculat ca un singur om.

Fostul ministru *Nacevic* declară corespondentului următoarele: „Prima greșală este asupra României, fiind-că Regele Carol n'a reținut principelui Ferdinand visita, pe acesta i-a făcut-o la Sinaia. Vina Bulgarilor a fost, că în timpul conflictului nu au dat silința să lămurească mințile tuturor despre ce este vorba.”

Simpatii rusesci pentru Serbi.

Din Petersburg se anunță, că faimăsoa societate slavă de „binefacere”, se mișcă din nou. A a intr'una din zilele trecute s'a ținut o adunare a membrilor, în care cunoscutul slavofil baronul *Stieglitz* a bătut în sămănătoare părechii regale sârbesci. Secretarul legațiunei, care se afla de față, a toastat pentru Țarul Nicolae. Remarcabil a fost toastul profesorului de la școala de stat major *Geysman*, care a declarat, că puterea militară slavă n'are să se temă de loc de cea germană și ridică paharul pentru *viștea tuturor Serbilor* sub sceptrul regelui Alexandru.

Crisa ministerială italiană.

Din Roma se telegrafiază, că Regele Victor Emanuel a primit Vineri și Sâmbătă în audiență pe șefii tuturor partidelor. Se crede, că Regele va însărcina pe *Zanardelli* cu formarea unui cabinet coalițional.

Englezii și Burii.

Din Londra se telegrafiază, că după o informațiune dată de „*Exchange Telegraph Company*”, în consiliul de miniștri de Joi s'a decis, ca generalul *Evelyn Wood* să fie trimis ca comandant suprem peste trupele din Africa sudică și lord *Kitchener* să fie supus ordinilor lui.

„*National Review*” din Februarie publică un articol al lui *Wilson*, în care acesta arată, că *Kitchener* are nevoie încă de 100,000 oameni, ca să supună total pe Burii. După o telegramă din Bruxella președintele *Kruger* a primit scrieri foarte favorabile dela *Louis Botha*. Burii au făcut până acum pagube minelor de aur în preț de 35 milioane franci.

Mediațiunea Belgiei în războiul din Transvaal. Camera deputaților din Bruxella a adoptat, cu totă opoziția ministerului afacerilor streine, o petiție, cerând mediațiunea guvernului belgian între Anglia și Transvaal.

SCRIRILE ȚILEI.

— 29 Ianuarie v.

Școale de stat. Ministru unguresc de culte și instrucțiune publică *Wlassics* a publicat un raport, după care în 1900 s'au înființat 178 școale de stat în 148 comune. Dintre aceste 48 comune sunt curat maghiare, 102 mixte sau locuite de naționaliști. Din școlile trecute în proprietatea statului 16 au fost comunale și 10 confesionale. — În comitatul *Berg* funcționează, pentru maghiarizarea Rutenilor, 77 școale de stat; în *Torontal* 84, în *Timiș* 64 școale de stat, toate în comune de ale naționalităților. Interesant e, că după afirmările ministrului cele 10 școale confesionale s'ar fi prefăcut în școale de stat cu „învoirea” autorităților supreme bisericești. — De silă ca de voiă bună.

Miniștrii comuni la monarhul. Alaltăeri după amiază, Majestatea Sa monarhul a primit în audiență separată pe miniștrii comuni *Goluchowski* și *Kallay*.

Căsătoria Reginei Wilhelmina. În n. c. s'a cununat în Haga Regina *Olandiei*, *Wilhelmina*, cu principele *Henric*. În ceea ce des de dimineață, cu toate că timpul era neguros, stradele pe unde avea să treacă cortegiul de nuntă, erau ticsite de lume și deosebire erau mulți curioși aproape de palat. Înaintea palatului ținea paza de onoare un despărțământ de grenadirii cu musică. Dela palat și până la biserică era înșirată garda civilă. Tribunalele, ferestrele, balconele

și chiar și coperișele caselor erau ocupate de privitori. Cătră 12 ore membrii familiei se adunară în sala albă a palatului. După ce apărură tînăra părechii, ministru de justiție îndeplini căsătoria civilă. După aceasta cortegiul plecă spre biserică în opt trăsură trase de câte șase cai fă-care. Părechia regală luă loc într'un carusel aurit dăruit de populațiunea din Amsterdam, și care era urmat de nobilele. Publicul aclama viu. Trupele înșirate, în sunetul tobelor și trimbițelor, prezentară arma. Actul căsătoriei bisericești l'a săvîrșit predicatorul curții. După cunună s'a dat un dejun la palatul regal. Regina-mamă strigă un „să trăească!” la adresa tinerii părechii, și îi mulțumi principele *Henric*. Îndată după 4 ore tînăra părechii plecă la castelul „*Het Loo*”. Pe tot drumul până la gară au fost viu aclamați de mulțime. — Regina *Wilhelmina* din incidentul căsătoriei sale a dat amnestia la 364 osîndiți, iertându-le pedepsa de tot s'eu pe jumătate. Noul titlu al prințului este: „*Principele de Nederlanda*, duce de *Mecklenburg*, alteță regală.” Regina *Wilhelmina* și-a mai adaus la numele său titlul: „*ducesă de Mecklenburg*.”

„*Patria*”, institut de credit în Blășiș și-a ținut Marți a 15-a adunare generală — scrie „*Unirea*”. — Din raportul prezentat de direcțiune se vede, că institutul a progresat sigur în toți ramii de operațiune. Tot în acest an o parte a fondului de rezervă a fost plasat în hârtii de stat în valoare nominală de cor. 45 mii. Special însemnăm, că la finea anului depunerile au fost de peste 1 milion 331 mii cor., fondul de rezervă a trecut cu 12 mii capital social, fondul de pensuni s'a ridicat și el la aproape 20 mii cor. Intrăgă circulațiunea anului a trecut peste 13 milioane. Venitul curat a fost de 49.495.18 cor. Din acestea, după împărțirea procentelor statutare, restul s'a dat fondului de rezervă și ca dividendă acționarilor. În chipul acesta fondul de rezervă a crescut la enorma sumă de 243.841.85 cor. Dividenda anului s'a statorit în 26 cor. de acțiă. Spre scopuri de binefacere s'au dat 1539.84 cor. și anume: 1000 cor. pentru spitalul de studenți, ce se va înființa, 300 cor. casinei române, 100 cor. școlii elevilor de meserii, ăr restul s'a lăsat la dispoziția Direcțiunii. Cei trei membrii eșiți din direcțiune: *Dr. Bunea*, *Dr. Ales. Pop* și *George Bărbat*, — au fost realeși.

Confiscarea unei cărți. Tribunalul de prima instanță din Berlin a ordonat confiscarea tuturor esemplarelor din cartea contesei *Elisabeth de Wessel-Berard*, intitulată: „*Relațiunile mele cu M. S. Impăratul Wilhelm al II-lea*”, ce se vor găsi în bibliotecile publice și private. Judecătoria decretă distrugerea tuturor esemplarelor cumpărate sau confiscate și distrugerea ori cărui text său clișeu, ce se va găsi în imprimării.

Kisimoff în armata bulgară. Ceterorii cunosc de-ajuns afacerea cu căpitanul *Kisimoff*, care a demisionat din armata română și acum în urmă voia să intre în armata bulgară. Se știe de-aseamenea, că în urma călătoriei lui în Bulgaria și a stăruințelor puse pe lângă miniștri, fusese admis ca supra-numerar în armata bulgară. Acum în urmă *Kisimoff* a intrat definitiv, cu același grad și drepturi, în armata bulgară.

Cunună. *Ioan Popeneșu*, teolog abs. și *Amalia Lațiu* își vor serba cunună Duminecă în 4 (17) Februarie 1901, în biserică gr-cat. din Crăciunelul inf.

Sporirea și reorganizarea armatei bulgare. În urma cererii ministrului de război *Papricoff*, armata bulgară a fost sporită, hotărîndu-se crearea a 36 regimente de infanterie în loc de 24, câte sunt astăzi. Cavaleria va fi reorganizată astfel: Fia-care diviziă de cavalerie va avea de acum înainte 4 regimente în loc de 5. Cu al cincilea regiment se va forma 6 divizii de cavalerie. Regimentele de artilerie vor fi de-aseamenea augmentate. Ministru de război a ordonat, ca la primăvară toți comandantii de regimente să mîrgă la Sofia spre a face exerciții practice.

Ciuma în Transvaal. Țiarul „*Daily Mail*” află din Cape-Town, că șoreci foarte numeroși au perit în docurile orașului. Ei prezintau toate simptomele ciumei. Două persoane au căzut, de-aseamenea, bolnave de ciumă. În orî ce cas bôla lor e suspectă.

Dela Reuniunea femeilor române.

Din incidentul jubileului semicentenar al Reuniunii femeilor române din Brașov, dăma *Ana Teodor Nica* s'a înscris ca membră fondatoare a Reuniunii, depunînd suma de una sută Lei (în aur) la cassa Reuniunii.

Asemenea și dăma *Elena Săbădeanu*, cassiera Reuniunii și economa „*Internatului-orfelinat*”, s'a înscris ca membră fondatoare cu una sută Lei noi.

Subscrisul birou aduce în numele Reuniunii cele mai vii mulțumiri stimatelor Dăme sus numite.

Agnes Dușoiu, președintă, *Lazar Nastasi*, actuar.

Producțiuni și petreceri.

Societatea de lectură „Ioan Popasu” a tinerimei studioase dela Institutul teologic-pedagogic diocesan din Caransebeș, invită la ședința publică, ce se va ține Miercuri în 31 Ianuarie (13 Februarie) 1901, în sala mare a hotelului „*Pomul verde*”. Inceputul la 8 ore s'era. Intrarea: de persoană 1 cor. 20 fil. de familie 3 cor. Oferte generoase în favorul „*Fondului de ajutorare Ioan Popasu*” se primesc cu mulțumită.

Program: 1. Heraviul, cor mixt în 6 voci, de *A. Sequens*. 2. Factorii principali ai educațiunei, disertație de *Petru Buzera*. 3. Nebunul, poezie de *Coșbuc*, declamată de *Fortunat Mureșan*. 4. Arme, cor mixt în 5 voci, de *G. Musicescu*. 5. Otrava, anecdotă de *Speranța*, declamată de *Simeon Popovici*. 6. Tîrgul din Pompei, cor mixt cu acompaniament de pian, din opera „*Jone*” de *E. Petrella*. Dans.

Corul vocal bisericesc din Mehadia arangiază Vineri la 2/15 Februarie a. c. (Întîmpinarea Domnului) în sala hotelului dela „*Calul alb*”, în favorul fondului său concert împreunat cu declamațiune și teatru, Prețul de intrare: pentru locul I. 1 cor. 20 fil. de persoană, pentru locul II. 80 fil. de persoană. După producțiune urmîză joc. În pauză se va juca *Batuta și Calușul*. Suprasolviri se primesc cu mulțumită și se vor chita prin dăristică.

Programul: I. Concert. *Anton Sequens*: Motto, cor bărbătesc. 1. *Ioan Vidu*: Nainte Române, cor bărbătesc. 2. *George Coșbuc*: Dușmancele, poezie, predată de d-șora *Cheta Cincheză*. 3. * * *: Cor și cavatină, cor bărbătesc. 4. *E. Krüger*: La arme, arangiată pentru cor de băbați de *Nic. Groza jun. II*. Teatru. „*O scenă din viața militară*” de de *N. St. . . .*

— **Reuniunea pompierilor voluntari din Seliște** invită la petrecerea, ce o va arangia Vineri 15 Februarie 1901 în sala cea mare a școlii române din Seliște. Venitul curat e destinat în favorul fondului reuniunii. Inceputul la 7¹/₂ s'era. Oferte maritimose se primesc cu mulțumită și se vor quita publice.

NECROLOG. *Sofronia Popescu n. Maier* a încetat din viață în 8 Februarie st. n. la 11 ore a. m. după un morb greu și îndelungat, împărțită cu sfințele sacrameente ale muribunților, în anul al 34 al etății și 18 al fericitei căsătorii. Rămășițele pămîntesci ale defunței s'au aședat spre repaus etern Duminecă în 10 Februarie st. n. la 1 oră p. m. în cimterul bisericeii gr. or. din Deda. Pe răposata o deplîng: *Leon Popescu*, preot gr. or. ca soț. *Ioan și Anisia Maier* ca părinți. *George Maier*, preot cu soția sa *Cornelia n. Tamaș*, *Gavriil Maier*, preot cu soția sa *Valeria n. Pop*, *Ionuț Maier*, proprietar cu soția sa *Victoria n. Pop*, *Maria Maier*, cu soțul ei *Fino*, notar cerc. *Petru Maier*, *Alexandru Maier*, *Teodor Maier*, *Rafila Popescu măr.* *Ciril Deac*, protopresb. *Iosif Popescu*, cassar la

„*Mureșiana*” cu soția s'a *Sabin n. Cetățen*, ca frați și soră, cumnați și cumnate.

VARIETATE.

Superstiții. Afară de numărul 13, superstiția, care predomină mai mult printre toate clasele poporului frances, chiar cele mai culte, e aceea pe care o au pentru ziua de Vineri.

Nu de mult poporul frances era convins, că esecutiile capitale nu trebuiau să fie făcute Vineri. Ca să-și schimbe această părere, au trebuit să vie esecutiile lui *Fieschi*, *Pepin* și *Moret*, sub *Ludovic-Filip*, a lui *Verger*, asasinul arhiepiscopului de Paris, sub imperiu; apoi a lui *Papavoine*, *Gama-hut* și câți-va alții.

Alte persoane, dimpotrivă, pretind, că Vineri le aduce fericire. *D. Roehard*, directorul teatrului *Châtelet*, crede, că aceea și are o iniuriere fericită asupra lucrărilor, pe cari le prezintă; *d. Posel* crede sincer în efectele bune ale zilei de Vineri, și pentru acest cuvînt făcea toate repetițiile generale în cea zi. A făcut repetiția generală a piesei *Sans-Gêne* într'o Vineri; din acel moment avu convingerea, că ceea și aduce noroc teatrului.

În nici o parte nu se găsește atîta superstiție ca în lumea teatrului. *Judic* crede în cuiele găsite pe jos în timpul repetiției. Ele aduc succes, nu e, care a avut numai succese în viața sa, ci autorului. *Dăma Sarah Bernard* e asemenea foarte superstițioasă, nu numai în teatru (a amănat prima reprezentație a piesei *L'Anglon* pentru 15 Martie, deși era anunțată pentru 13 a aceleiași luni), dăr și în viața ei privată.

Ast-fel, după operația la care s'a supus acum trei ani, în casa de sănătate a doctorului *Pozzi*, ea începuse să aibă superstiție în potriua frumóselor sale inele de opal: ele au trădat-o, și ea; nu mai voia să vadă acele pietri înșelătoare! Tote inelele ei au fost trimise la bijutier și, în loc de acele opale blăstămate, au fost înlocuite cu turcoze, piatră, ce aduce noroc. Vederea pănului se dăce, că aduce nenorocire. Un actor, care încălță ghetouă nouă, ca să-și jôce rolul, își strică efectele scenice; acela, care pune umbrela pe masa regisorului în timpul repetiției, prețice căderea piesei, care se repetă; ăr pentru operă, când în orchestră se cântă cu o clarinetă galbenă.

Și acestea nu sunt singurele superstiții artistice; fă-care artist, dela stea până la cel mai mic corist, au superstițiile lor deosebite.

Una din superstițiile cele mai răspândite e, că resturnându-se sarea pe masă, aduce nenorocire. Această superstiție își are originea din timpurile cele mai antice. Când se resturna sarea oferită țăilor, *Olympul* era ofensat Alții dăce, că superstiția aceasta a născut, fiind-că sarea pe cea vreme era prea scumpă și nu trebuia să fie risipită.

Somnambulli au clientela lor. Ei sunt adesea consultați, ca să găsească pe cei dispăruți. „Spune-ne cine ne va înșela! oine ne va adora!” Nu numai în *Carmen* se consultă cărțile, liniile mănților, secretul destinelor viitoare.

Spiritiștii povestesc, cu cea mai mare seriozitate, despre case, cari se mișcă, de aparițiuni, de fantome și de spirite vorbitoare. Franco-mazonii se tem de vrăjitorii și inventatorii. . .

Dăr toate acestea nu sunt nimic pe lângă micile suvenirii, cari ne amintesc de tînă scumpe. Dintele unui copil iubit, o batistă, o mănășă, o flóre, care reamintesc bărbatului dulcele timp al logodnei. Odi-niôră, aveam superstiții asupra păsărilor de noapte, paianjen, etc. etc. Apoi pietrele prețioase le-au luat locul, avînd și ele virtuțile lor ca aducătoare de noroc, mai mari decăt bucățiua de fringhie dela un spîndurat. Mai sunt banii găuriți de jucători, de preferință monedele de aur, căci acestea din urmă se pot risca, ca ultimă scăpare, pe masa verde și să readucă norocul.

SCRIRI ULTIME.

București, 11 Februarie. Crisă ministerială continuă încă. Regele a conferit ađi cu fostul prim-ministru *Theodor Rosetti*. E probabilă soluțiunea crizei prin formarea unui minister compus din toate grupările conservatoare.

Roma, 11 Februarie. Regele *Victor Emanuel* a însărcinat pe *Zanardelli* cu formarea noului cabinet.

Proprietar: *Dr. Aurel Mureșianu*.
Redactor responsabil: *Traian H. Pop*.

Cursul la bursa din Viena.

Din 8 Februarie. n. 1901.

Renta ung. de aur 4%	118.10
Renta de corone ung. 4%	93.70
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	121.50
Impr. cail. fer. ung. in argint. 4 1/2%	100.65
Oblig. cail. fer. ung. de ost I. emis.	119.—
Bonuri rurale ungare 4%	92.80
Bonuri rurale croate-slavone	92.75
Impr. ung. cu premii	166.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	141.25
Renta de argint austriac	98.45
Renta de hartie austriac	98.35
Renta de aur austriac	118.—
Losuri din 1860.	135.75
Actii de-ale Banței austro-ungara	16.85
Actii de-ale Banței ung. de credit.	672.—
Actii de-ale Banței austriac. de credit.	669.25
Napoleoniori.	19.14
Marci imperiale germane	117.47 1/2
London vista.	240.62 1/2
Paris vista.	95.60
Rente de corone austriac. 4%	98.15
Note italiene	90.20

Bursa de Bucuresti

din 37 Ian. 1901.

Valori	Do. bandă	Scad. cup.	Cu bani gata
Renta amortisabilă	5%	Apr.-Oct	89.3/4
" Impr. 1892	5	Ian.-Iul.	88.1/4
" din 1898	5	" "	88.1/4
" 1894 int. 6 mil.	5	Apr.-Oct.	—
" Impr. de 32 1/2 mil.	4	Ian.-Iul.	75.—
" Impr. de 50 mil.	4	" "	75.3/4
" Impr. de 274 m. 1890	4	" "	73.—
" Impr. de 45 m. 1891	4	" "	73.—
" Im. de 120 mil. 1894	4	" "	76.—
" Impr. de 90 mil. 1896	4	" "	76.1/2
Oblig. de Stat (Conv rurale)	6	Mai.-Nov.	76 1/4
" Casei Pensiunilor fr. 300	10	" "	—
" comunei Bucuresti 1898	5%	Ian.-Iul.	—
" " " din 1884	5	Mai.-Nov.	—
" " " din 1888	5	Ian.-Iul.	—
" " " din 1890	5	Mai.-Nov.	—
Scrisuri fonciare rurale	5	Ian.-Iul.	91.1/8
Scris. fonciare rurale din 1890	4	" "	74.3/8
" " urbane Bucuresti	5	" "	73.—
" " " Iasi	5	" "	73.—
Oblig. Soc. de basalt artificial	6	" "	—
v. n.			
Banca Rom. ult. div. fr.	1281	150 v.	—
Banca Națion. ult. div. 86.—	500	intr. v.	2310
Banca agricola.	500	150 v.	311.—
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	intr. v.	220.—
Naționala de asig. ult. div. lei 43	200	" "	—
Soc. bazalt artif. ult. div. lei 30	250	" "	410.—
Soc. rom. de constr. ult. div. 15 l.	250	" "	410.—
Soc. rom. de hartie ult.	100	" "	—
"Patria" Soc. de asig. ult. 4 lei	100	" "	—
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0	200	" "	—
" " " 2 em. u. d. 0	1000	" "	—
Soc. de fur. militare u. d. 60 l.	300	" "	—
"Bistrita" soc. p. f. hartii 50 l.	1000	" "	—
Societ. p. constr. de Tramax	200	" "	—
20 franci aur	" "	" "	—
Fabricile Unite de gaze.	12	" "	60.—

Scompturi:

Banca naț. a Rom.	8%	Paris	3%
Avansuri pe efecte	9	Petersburg	6%
Casa de depuneri	12	Berlin	5%
Londra	5%	Belgia	4%
Viena	4 1/2	Elvetia	5%

Bursa de mărfuri din Budapesta.

din 37 Ian. 1901

Semințe	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogramme
Grâu Bănățenesc	80	dela 7.70 până la 7.80
Grâu dela Tisa	80	7.70 7.75
Grâu de Pesta	80	7.60 7.70
Grâu de Alba regală	80	—
Grâu de Bácska	80	—
Grâu unguresc de nord	80	—
Grâu românesc	80	—

Semințe vechi ori nou	Soiul	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogramme
Săcara		70-72	7.15 7.30
Orz	nutreț	60-62	7.— 7.10
Orz	de rachiu	62-64	6.10 6.20
Orz	de bere	64-66	5.90 6.10
Ovės		—	—
Cucuruz	bănățen.	75	—
Cucuruz	alt soi	73	—
Cucuruz	" "	—	—
Hirișcă	" "	—	5.20 5.3

Produce div.	Soiul	Cursul
Săm. de trifoi	Luțernă ungar.	dela 43.— până la 45.—
"	" transilvană	43.— 50.—
"	" bânățenă	55.— 58.—
"	" roșiă	61.— 65.—
Ulei de rapiță	rafinat dublu	—
Ulei de in	"	—
Unsore de porc	dela Pesta	55.— 50.56
"	dela țeră	—
Slaoină	svântată	42.— 43.—
Prune	din Bosnia	14.50 14.75
Lictar	Slavon și Serbia	14.75 18.—
"	din Serbia în s.	—
Nucl.	slavon nou	—
Gogoși	sârbesc	—
"	din Ungaria	—
Miere	unguresc	—
"	sârbesc	—
Ceră	brut	—
Spirit	Drojduțe de s.	—

"Călinarul Plugarului"

pe anul comun 1901,

se poate procura dela Tipografia A Mureșianu din Brașov.

"Călinarul Plugarului" intră în anul al IX-lea, cuprindând: În partea calendaristică: Cronologia anului 1901, Regentul anului; Sărbătorile și alte zile schimbătoare; Calculul sărbătorilor mai mari; Posturile etc. Urmăz partea strict calendaristică: cele 12 luni ale anului cu sfaturi pentru plugari și semnele de timp după calendarul de 100 de ani.

Urmăz Genealogia domnitorilor; Tabelele telegramelor și postale; Competințe de timbru și taxe; Scala timbrului; apoi Tergurile din Ardeal, Bănat și Țera unghurească după datele oficiale îndreptate și publicate de ministrul de comerț.

În partea literară se găsește bucăți alese: Cântec (poesie de G. Coșbuc); Ostașilor Români (P. Dulfu); Dorobanțul (G. Coșbuc); Crainicul primăverii (Sân-Petrea-nul); Testamentul lui Moș-Cărlig, schiță de L. C. Panțu; o frumoasă Poveste de pe vremea când Mântuitorul Christos umbra pe pământ; Cuvinte înțelepte ș. a.

În partea economică: Lucrarea pământului; Crescerea vitelor; Hrana vitelor; Grijele de avut la hrănirea vitelor; Hrana țerănilor și crescerea caprelor; Puterea de nutrire a pómelor.

Economia casnică: Prăsirea curcilor; Clocirea și crescerea puilor de găină; Conservarea ouălor. Urmăz felurite povești tot din sfera economiei casnice.

În fine o interesantă istorisire despre Ciudățeniile trăsnetului.

De astă-dată "Călinarul Plugarului" cuprinde ilustrațiunile: edificiul gimnasiului român din Brașov și sala festivă a acestui gimnasiu.

Călinarul costă 25 cruceri seu 50 de bani exemplarul, (+ 5 bani porto postal.) Vênđetorilor se dă rabat convenit.

Nr. III—901.

PUBLICAȚIUNE.

Marți în 19 Februarie 1901 la 10 ore înainte de ameză se va ține în localul oficiului economic orășenesc nouă pertractare a ofertelor date în scris, pentru darea în antreprisă a materialului de petriș, ce se recere pentru pavarea cu petriș a căilor de umblat și a drumurilor de cară pe teritoriul orașului Brașov, în și afară de raionul de vamă, pentru anul 1901, precum și a materialului de năsip ce se recere pentru presărarea cu năsip a promenăđilor și a altor locuri de frumsetare ale orașului.

Acastă licitație se ține pentru-că magistratul orășenesc n'a aprobat licitația ținută spre acest scop la 29 Ianuarie 1901.

Cuantul de material în petriș și năsip, ce se recere pe anul 1901, este următorul:

a) 2036 de prisme petriș, pregătite din pētră de var, spartă și luată din uzinele de pētră formate din Dēlul "Străjii" și din Dēlul "Sprengiului".

b) 300 prisme de petriș mēruit format din pētră de var, spartă și luată din Dēlul "Străjii" și Dēlul "Sprengiului".

c) 298 prisme petriș de apă, scos din Timiș.

d) 156 prisme petriș de apă scos din Ghimbășel.

e) 20 prisme petriș, pregătite din pētră de var, spartă și luată din uzina stâncosă aflătoare în locul numit "Honterus".

f) 100 prisme petriș, de apă scos din "Tērlung".

g) 346 prisme petriș sfărmat fin.

h) 90 prisme de năsip scos din riul "Timiș".

i) 60 prisme de năsip săpat.

Fie-care reflectant are a-și prezenta oferta în scris la oficiul economic orășenesc, până 19 Februarie 1901, la 10 ore a. m.

Ofertul dat în scris trebuie să fie timbrat cu timbru de 1 cor., și să se conțină vadiul de 5% dela suprafața oferescă seu în bani gata, seu în hârtii de valoare acceptabile la banca austro-ung., mai departe să cuprindă declarația, că oferentul cunoșce condițiunile ofertului și cele ale contractului și că se supune fără nici o rezervă.

Asupra cantităților de petriș cuprinse sub literile c) până la inclusive i) se pot face și oferte separate, adecă numai pentru câte unul din obiectele pretinse.

Cu acest conținut, ofertul se încheie, se sigilează și se prezintă resp. predă la oficiul economic orășenesc.

Condițiunile de oferte le poate lua în vedere ori-cine în localul oficiului economic orășenesc în orele de oficiu.

Brașov, în 7 Febr. 1901.

1—1(16)

Oficiul economic orășenesc.

Nr. 1734 - 1901.

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoșcința publicului, că comuna orășenescă "Brașov" a luat în vedere a asigura — pe calea licitațiunii atât orale, cât și cu oferte în scris — producerea și tăierea de lemne în blane, precum și transportarea în magazinul de lemne orășenesc din Brașov, a 25040 metri cubici, lemn de fag din revirele forestiere "Satulung" și "Zizin".

Din această cantitate 20,000 m. c. sunt în tabla de tăetură "Kiság" (Satulung), eră 5040 m. c. în tabla "Döblön" (cerc. Zizin).

Licitațiunea orală, precum și pertractarea asupra ofertelor date în scris se va ține Vineri în 22 Februarie la 9 ore a. m. în cancelaria din Cernatu (Săcele) a oficiului de administrare pentru pădurile orășenesci, tot acolo se află și specifica-

rea condițiunilor, cari le poate lua în vedere tot omul, în orele de oficiu.

Ofereții vor prevedea oferta cu timbru de 1 coronă, cu 200 corone vadiu pentru "Kiság" resp. 60 corone pentru "Döblön", mai departe vor scrie în cifre și în litere cât oferea pentru producțiunea seu tăierea și transportarea a unui stângen cubic (de 4 metri cubici), tot-deodată vor declara în oferta lor, că cunosc condițiunile și că se supun a elora fără nici o rezervă.

Aceste oferte, și cu acest cuprins se vor prezenta până la începerea licitației orale în sus numita cancelarie din Cernatu, la mâna forestierului superior Gottfried Gunesch.

Vadiu pentru licitația orală e același, adecă 200, și resp. 60 cor. Brașov, în 1 Febr. 1901.

1—1(16)

Magistratul orășenesc.

Chief-Office 448, Brixton-Road, London sw.

Sirop de pept Zagorian
veritabil.

Un leac plăcut de luat atât pentru tineri adulți, cât și copii, contra ori și ce fel de tuse, catar de pept, flegmă și alte suferințe ale peptului. Disolvă flegma. O sticlă costă 3 corone 50 bani și se trimite contra asignării prețului de farmacistul A. Thierry's Balsam-Fabrik în Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrun.

Sticlele se fie astupate cu capse tipărite cu firma: A. Thierry's Schutzensgel-Apotheke.

Costițe de miel
fripte pe grătar se capetă tot-dēuna în restaurantul la „Gaura dulce“.

Nr. 15,2—3

"Gazeta Transilvaniei" în numărul à 10 fil. se vinde la librăria Nic. I. Ciurcu și la Eremias Nepoții.

ABONAMENTE
LA
"Gazeta Transilvaniei."

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe trei luni . . . 6 cor.	Pe trei luni . . . 10 fr.
Pe șese luni . . . 12 ,,	Pe șese luni . . . 20 ,,
Pe un an . . . . . 24 ,,	Pe un an . . . . . 40 ,,

Abonamente la numerele cu data de Duminică:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe an . . . . . 4 cor.	Pe an . . . . . 8 fr.
Pe șese luni . . . 2 ,,	Pe șese luni . . . 4 ,,
Pe trei luni . . . 1 ,,	Pe trei luni . . . 2 ,,

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii cari se vor abona din nou, să binevoescă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea
"GAZETEI TRANSILVANIEI."